

Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego dla Profesora Alfreda Majerowicza

W uznaniu dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, dużego międzynarodowego prestiżu naukowego oraz zasług dla macierzystej uczelni, władze Uniwersytetu Wrocławskiego odznaczyły Profesora Alfreda Majerowicza Złotym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego. Wręczenie Medalu odbyło się w dniu 15.11.2005 r., podczas obchodów rocznicy utworzenia Uniwersytetu Wrocławskiego, w Auli Leopoldyńskiej, w obecności władz uczelni, wrocławskich gremiów naukowych, rektorów 4 polskich uniwersytetów i 5 innych wyższych uczelni, przedstawicieli władz wojewódzkich i miejskich Wrocławia oraz bardzo licznego grona kolegów i przyjaciół Profesora.

Alfred Majerowicz urodził się 31.07.1925 r. w Poznaniu, tam rozpoczął swoją edukację, przerwana na czas wojny. Po uzyskaniu matury w Wałbrzychu, w latach 1947–1952 studiował geologię na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego. Od 1950 r. był też pracownikiem tego wydziału. W 1962 r. uzyskał stopień doktora, przedkładając rozprawę pt. *Granit okolic Sobótki i jego stosunek do osłony w świetle badań petrograficznych*, a w roku 1970 habilitował się na podstawie pracy pt. *Masyw granitowy Strzegom–Sobótka — studium petrograficzne*. W 1981 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w roku 1989 — profesora zwyczajnego.

Aktywność zawodowa Prof. Alfreda Majerowicza była od początku i nieprzerwanie związana z Uniwersytetem Wrocławskim. Już we wczesnych latach powojennych, pod kierunkiem profesora Kazimierza Maślankiewicza i u boku dr Marii Witkiewiczowej, wraz z grupą kolegów organizował od podstaw Zakład Mineralogii i Petrologii i aktywnie uczestniczył w zabezpieczeniu oraz gromadzeniu cennych zbiorów mineralogicznych, które następnie przekazano do Muzeum Mineralogicznego UWr. Od 1972 do 1995 r. kierował Zakładem Mineralogii i Petrologii, w latach 1971–1972 był zastępcą dyrektora ING UWr., 1972–1975 dyrektorem ING UWr., a w latach 1981–1982 prodziekanem Wydziału Nauk Przyrodniczych UWr.

Z inicjatywy Prof. A. Majerowicza, po uzyskaniu uznanej w kraju pozycji naukowej i dydaktycznej, spełnieniu wymogów kadrowych i warunków laboratoryjno-technicznych, w roku akademickim 1973/1974 wprowadzono na studiach geologicznych UWr., obok geologii stratygraficzno-poszukiwawczej i hydrogeologii, specjalizację petrograficzną (dziś — mineralogia i petrologia). Opiekunem tej specjalizacji został A. Majerowicz. Do roku 2005 specjalizację tę ukończyło ponad 200 absolwentów. Wielu z nich wybrało i często z powodzeniem realizuje karierę naukową na uczelniach krajowych i w instytutach PAN, wielu też uzyskało doktoraty i habilitacje, kilku ukończyło staże i doktoraty na renomowanych uczelniach zagranicznych (m.in. w USA i Szwajcarii). Spora liczba absolwentów znalazła zatrudnienie w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach geologicznych oraz związanych z ochroną środowiska. Gruntowne i wszechstronne przygotowanie naukowo-zawodowe ułatwia im znalezienie zatrudnienia na bardzo konkurencyjnym dzisiaj rynku pracy.

Profesor A. Majerowicz był opiekunem ponad 70 prac magisterskich, promotorem 12 prac doktorskich, opiekunem 6 prac habilitacyjnych. Był też promotorem 2 doktoratów *honoris causa* UWr.: prof. Jindricha Stelcla — rektora uniwersytetu w Brnie oraz prof. dr. hab. Kazimierza Smul-

Ryc. 1. Profesor Alfred Majerowicz przyjmuje gratulacje od rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, prof. dr. hab. Leszka Pacholskiego, rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. dr. hab. Stanisława Lorenca (pośrodku) i rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, prof. dr. hab. Janusza Janeczka (z lewej). Fot. J. Cwiąkowski

kowskiego — profesora zwyczajnego PAN i Uniwersytetu Warszawskiego.

Działalność naukowa A. Majerowicza obejmuje szeroko rozumianą petrologię skał magmowych i metamorficznych. Odkrył on i po raz pierwszy opisał wiele nowych wystąpień minerałów i skał na terenie Dolnego Śląska. Dużą wagę mają jego prace na temat granitoidów masywu Strzegom–Sobótka, a do głównych osiągnięć naukowych Profesora należy pierwszy opis i interpretacja skał Masywu Ślęży jako zespołu ofiolitowego — fragmentu dawnego dna oceanicznego — co ma kluczowe znaczenie dla interpretacji geologii waryscydy środkowej Europy.

Ważne miejsce w zainteresowaniach naukowych Profesora A. Majerowicza zajmuje petroarcheologia — interdyscyplinarna nauka o materiałach kamiennych, ceramicznych i szklanych, wytwarzanych przez człowieka w różnych epokach archeologicznych. Profesor jest powszechnie uważany za twórcę wrocławskiej szkoły petrologii i cieszy się niekwestionowanym autorytetem naukowym w dziedzinach petrologii skał krystalicznych i petroarcheologii. Organizował i współorganizował 5 międzynarodowych seminariów petroarcheologicznych (Polska, Czechy, Bułgaria, Węgry, Niemcy). Jest autorem kilkunastu publikacji na temat przedmiotów archeologicznych oraz dużej liczby

(ponad 1700) opisów i ekspertyz takich przedmiotów ze Śląska, Wielkopolski, Pomorza i innych regionów Polski.

Profesor A. Majerowicz ma bardzo okazały dorobek naukowy, obejmujący około 120 artykułów naukowych w czasopismach krajowych i zagranicznych. Jest też współautorem (razem z B. Wierzechołowskim) podręcznika akademickiego *Petrologia skał magmowych* (Wyd. Geol., 1990) i autorem bardzo wielu prac niepublikowanych — dokumentacji geologicznych, ekspertyz naukowych i opracowań surowcowych (m.in. dla PAN, PIG, AGH w Krakowie, *Poltegoru* i Przedsiębiorstwa Geologicznego we Wrocławiu oraz terenowych organów administracji). Zawsze blisko współpracował z wieloma ośrodkami zagranicznymi i wielokrotnie przebywał na stażach naukowych, wygłaszał wykłady i referaty naukowe, m.in. w Sztokholmie, Clermont-Ferrand, Freibergu, Brnie, Cluj i Płowdiw. Był między innymi jednym z inicjatorów i wieloletnim koordynatorem współpracy geologów i petrologów z Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu B. Pascal w Clermont-Ferrand. Profesor cieszy się uznaniem międzynarodowego środowiska naukowego.

Wyrazem pozycji naukowej Profesora jest powierzenie Mu licznych funkcji w organizacjach, towarzystwach naukowych i radach redakcyjnych czasopism. Jest m.in.: członkiem Redakcji *Prac Geologiczno-Mineralogicznych*

Acta Univ. Wratislaviensis, Mineralogica Polonica i *Archiwum Mineralogicznego*, członkiem Komitetu Nauk Mineralogicznych PAN, Komisji Źródłoznawczej Komitetu Pra- i Protohistorycznego PAN, Komisji Archeologicznej PAN, Komisji Nauk o Ziemi PAN, Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika i Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody we Wrocławiu, a także od 1996 r. honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego i obecnie prezesem Oddziału Dolnośląskiego PTMin.

W uznaniu zasług Prof. A. Majerowicz otrzymał wiele odznaczeń i nagród, m.in. Srebrny Pamiątkowy Medal Uniwersytetu im. J.E. Purkyniego w Brnie, Odznakę Tysiąclecia, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Nagrodę Ministra Nauki za pracę habilitacyjną, Nagrodę Zespołową Ministra Nauki za pracę naukową, Nagrodę Jubileuszową Rektora za 35-letnią pracę na UWr., Medal Komisji Edukacji Narodowej, a także 20 nagród rektorskich za prace naukowe i dydaktyczne oraz podręcznik akademicki *Petrologia skał magmowych*.

W dniu 31.07.2005 r. Profesor Alfred Majerowicz obchodził 80 rocznicę urodzin, a wcześniej, 01.04.2005 r., 50 rocznicę zatrudnienia na Uniwersytecie Wrocławskim.

Ryszard Kryza